Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 10. junija 2021 *

„Predhodno odločanje – Skupna politika na področju azila in subsidiarne zaščite – Direktiva 2011/95/EU – Pogoji za priznanje subsidiarne zaščite – Člen 15(c) – Pojem ‚resna in individualna grožnja' življenju ali telesni celovitosti civilista zaradi vsesplošnega nasilja v situacijah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada – Nacionalna ureditev, ki določa zahtevo po minimalnem številu (mrtvih in ranjenih) civilnih žrtev v zadevni regiji"

V zadevi C-901/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (višje upravno sodišče zvezne dežele Baden-Württemberg, Nemčija) z odločbo z dne 29. novembra 2019, ki je na Sodišče prispela 10. decembra 2019, v postopku

CF,

DN

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Prechal, predsednica senata, N. Wahl, F. Biltgen, sodnika, L. S. Rossi (poročevalka), sodnica, in J. Passer, sodnik,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 19. novembra 2020,

ob upoštevanju stališč, ki jih so jih predložili:

– za CF in DN A. Kazak, Rechtsanwältin,

– za nemško vlado J. Möller in R. Kanitz, agenta,

– za francosko vlado E. de Moustier in D. Dubois, agenta,

– za nizozemsko vlado M. K. Bulterman in M. Noort, agentki,

* Jezik postopka: nemščina.

– za Evropsko komisijo J. Tomkin in M. Wasmeier, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 11. februarja 2021

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(f) in člena 15(c) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru dveh sporov med CF in DN, afganistanskima državljanoma, ter Bundesrepublik Deutschland (Zvezna republika Nemčija) – ki jo zastopa Bundesminister des Innern, für Bau und Heimat (zvezni minister za notranje zadeve, gradnjo in domovino, Nemčija), ki ga zastopa vodja Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce, Nemčija) – ker je ta zavrnila prošnjo CF in DN za azil.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 6, 12, 13 in od 33 do 35 Direktive 2011/95 je navedeno:

„(6) Sklepi iz Tampereja predvidevajo […], da bi bilo treba pravila o statusu begunca dopolniti z ukrepi o subsidiarnih oblikah zaščite, s čimer bi se zagotovil ustrezen status vsaki osebi, ki potrebuje takšno zaščito.

[…]

(12) Glavni cilj te direktive je po eni strani zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito, po drugi strani pa zagotoviti, da je v vseh državah članicah navedenim osebam na voljo minimalna raven ugodnosti.

(13) Približevanje pravil o priznavanju in vsebini statusa begunca in statusa subsidiarne zaščite bi moralo pripomoči k omejevanju sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito med državami članicami v primerih, ko takšno gibanje povzročajo le razlike med pravnimi okviri.

[…]

(33) Treba bi bilo določiti tudi standarde za opredelitev in vsebino statusa subsidiarne zaščite. Subsidiarna zaščita bi morala biti dopolnilna in dodatna zaščiti beguncev, ki jo vsebuje [K]onvencija [o statusu beguncev, podpisana v Ženevi 28. julija 1951].

(34) Treba je uvesti skupna merila, na podlagi katerih se prosilcem za mednarodno zaščito priznava upravičenost do subsidiarne zaščite. Ta merila bi morala izhajati iz mednarodnih obveznosti v okviru instrumentov o človekovih pravicah in praks na tem področju, ki obstajajo v državah članicah.

(35) Nevarnosti, ki jim je na splošno izpostavljeno prebivalstvo ali del prebivalstva države, same zase običajno ne predstavljajo individualne grožnje, ki bi jo priznavali kot resno škodo.“

4 Člen 2 te direktive, naslovljen „Opredelitve pojmov“, določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) ‚mednarodna zaščita‘ pomeni status begunca in status subsidiarne zaščite, kot sta opredeljena v točkah (e) in (g);

(b) ‚upravičenec do mednarodne zaščite‘ pomeni osebo, ki ji je priznan status begunca ali status subsidiarne zaščite, kot sta opredeljena v točkah (e) in (g);

[…]

(f) ‚oseba, upravičena do subsidiarne zaščite‘ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki ne izpolnjuje pogojev za begunca, a je bilo v zvezi z njim/njo izkazano, da obstajajo utemeljeni razlogi za prepričanje, da bi se zadevna oseba, če bi se vrnila v izvorno državo, ali v primeru osebe brez državljanstva v državo prejšnjega običajnega prebivališča, soočila z utemeljenim tveganjem, da utrpi resno škodo, kot je opredeljena v členu 15, in za katero se člen 17(1) in (2) ne uporablja in ki ne more ali zaradi takega tveganja noče izkoristiti zaščite te države;

(g) ‚status subsidiarne zaščite‘ pomeni priznanje državljana tretje države ali osebe brez državljanstva kot osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, s strani države članice;

[…]“

5 Člen 4 navedene direktive, naslovljen „Obravnavanje dejstev in okoliščin“, določa:

„1. Države članice lahko naložijo prosilcu dolžnost, da čim prej predloži vse potrebne elemente za utemeljitev prošnje za mednarodno zaščito. Dolžnost države članice je, da v sodelovanju s prosilcem obravnava ustrezne elemente prošnje.

[…]

3. Obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito se izvede v vsakem posameznem primeru posebej in vključuje upoštevanje naslednjega:

(a) vsa ustrezna dejstva, ki se nanašajo na izvorno državo v času, ko se sprejme odločitev o prošnji […];

(b) ustrezne izjave in dokumentacijo, ki jih predloži prosilec, vključno z informacijami o tem, ali je bil ali bi lahko bil prosilec podvržen preganjanju oziroma mu je bila ali bi mu lahko bila povzročena resna škoda;

(c) individualni položaj in osebne okoliščine prosilca, vključno z dejavniki, kot so poreklo, spol in starost, za oceno dejstva, ali bi na podlagi prosilčevih osebnih okoliščin dejanja, ki jim je prosilec izpostavljen ali bi jim bil lahko izpostavljen, pomenila preganjanje ali resno škodo;

[…]

4. Dejstvo, da je prosilec že bil podvržen preganjanju ali mu je že bila povzročena resna škoda ali se mu je s takšnim preganjanjem ali škodo neposredno grozilo, je resen znak prosilčevega utemeljenega strahu pred preganjanjem ali utemeljenega tveganja, da utrpi resno škodo, razen če obstajajo tehtni razlogi za prepričanje, da se takšno preganjanje ali resna škoda ne bo ponovila.

[…]“

6 Člen 8 iste direktive, naslovljen „Notranja zaščita“, tako določa:

„1. V okviru obravnavanja prošnje za mednarodno zaščito lahko države članice odločijo, da prosilec ne potrebuje mednarodne zaščite, če v delu izvorne države:

(a) ni razlogov za utemeljen strah pred preganjanjem ali utemeljeno tveganje, da utrpi resno škodo, ali

(b) ima dostop do zaščite pred preganjanjem ali resno škodo, kot je opredeljena v členu 7,

in če v ta del države lahko varno in zakonito potuje ter ima dostop do tega dela države in se od njega lahko razumno pričakuje, da se bo v njem nastanil.

2. Pri ugotavljanju, ali ima prosilec utemeljen strah pred preganjanjem oziroma ali obstaja utemeljeno tveganje, da utrpi resno škodo, oziroma ali ima dostop do zaščite pred preganjanjem ali resno škodo v delu izvorne države v skladu z odstavkom 1, države članice v trenutku odločanja o prošnji v skladu s členom 4 upoštevajo splošne okoliščine, ki prevladujejo v tem delu države, in osebne okoliščine prosilca. […]“

7 Člen 15 Direktive 2011/95, naslovljen „Resna škoda“, določa:

„Resna škoda zajema:

(a) smrtno kazen ali usmrtitev ali

(b) mučenje ali nečloveško ali ponižujoče ravnanje ali kazen prosilca v izvorni državi ali

(c) resno in individualno grožnjo življenju ali telesni celovitosti civilista zaradi vsesplošnega nasilja v situacijah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada.“

8 Člen 18 te direktive, naslovljen „Priznanje statusa subsidiarne zaščite“, določa:

„Države članice priznajo status subsidiarne zaščite državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki izpolnjuje pogoje za subsidiarno zaščito v skladu s poglavjema II in V.“

Nemško pravo

9 Direktiva 2011/95 je bila v nemško pravo prenesena z Asylgesetz (zakon o azilu, BGBl. 2008 I, str. 1798) v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja v postopkih v glavni stvari (v nadaljevanju: AsylG).

10 Člen 3e AsylG, naslovljen „Notranja zaščita“, določa pogoje, ki se zahtevajo za morebitno notranjo zaščito, in določa:

„(1) Status begunca se tujcu ne prizna, če:

1. tujec v delu izvorne države nima razlogov za utemeljen strah pred preganjanjem ali ima dostop do zaščite pred preganjanjem, kot je opredeljen v členu 3d, in

2. če v ta del države lahko varno in zakonito potuje ter ima dostop do tega dela države in se od njega lahko razumno pričakuje, da se bo v njem nastanil.

(2) Pri ugotavljanju, ali so za del izvorne države izpolnjeni pogoji iz odstavka 1, se v skladu s členom 4 Direktive 2011/95/EU upoštevajo splošne okoliščine, ki prevladujejo v tem delu države, in osebne okoliščine tujca v času, ko se sprejme odločitev o prošnji. V ta namen se od ustreznih virov, kot sta Visoki komisariat Združenih narodov za begunce in Evropski azilni podporni urad, pridobijo natančne in najnovejše informacije.“

11 Člen 4(1) in (3) AsylG, s katerim sta prenesena člena 2 in 15 Direktive 2011/95, določa pogoje za priznanje subsidiarne zaščite tako:

„(1) Tujec je upravičen do subsidiarne zaščite, če je bilo v zvezi z njim izkazano, da obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da mu v izvorni državi grozi resna škoda. Resna škoda zajema:

1. smrtno kazen ali usmrtitev,

2. mučenje ali nečloveško ali ponižujoče ravnanje ali kazen ali

3. resno in individualno grožnjo življenju ali telesni celovitosti osebe zaradi vsesplošnega nasilja v situacijah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada.

[…]

(3) Členi od 3c do 3e se uporabljajo smiselno. Preganjanje, zaščita pred preganjanjem oziroma utemeljen strah pred preganjanjem se nadomestijo z tveganjem za resno škodo, zaščito pred resno škodo oziroma utemeljenim tveganjem za resno škodo; status begunca se nadomesti s subsidiarno zaščito.“

Dejansko stanje v postopkih v glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

12 CF in DN sta afganistanska civilista iz province Nangarhar. Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce) je prošnji za azil, ki sta ju vložila, zavrnil. Zadevni osebi s tožbama, ki sta ju vložili pri upravnih sodiščih v Karlsruheju in Freiburgu (Nemčija), nista uspeli.

13 CF in DN sta pred Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (višje upravno sodišče zvezne dežele Baden-Württemberg, Nemčija) vložila pritožbo, s katero sta predlagala, naj se jima prizna subsidiarna zaščita na podlagi člena 4 AsylG.

14 V teh okoliščinah to sodišče želi razjasnitev meril, ki jih je treba uporabiti za priznanje subsidiarne zaščite v primerih resne in individualne grožnje življenju ali telesni celovitosti civilista zaradi „vsesplošnega nasilja v situacijah oboroženega spopada“ v smislu člena 15(c) v povezavi s členom 2(f) Direktive 2011/95.

15 Kljub pojasnilom iz sodbe z dne 17. februarja 2009, Elgafaji (C-465/07, EU:C:2009:94, točka 35), naj Sodišče namreč še ne bi odločilo o merilih, ki se uporabljajo za določitev ravni nasilja, ki se zahteva za ugotovitev obstoja resne in individualne grožnje zaradi vsesplošnega nasilja v situacijah oboroženega spopada. Poleg tega naj sodna praksa drugih sodišč na tem področju ne bi bila enotna. Medtem ko se v nekaterih primerih opravi celovita presoja na podlagi vseh okoliščin posameznega primera, se pri drugih pristopih upošteva predvsem analiza na podlagi števila civilnih žrtev.

16 Predložitveno sodišče zlasti poudarja, da se glede nujnega pogoja za obstoj resne in individualne grožnje pri osebah, ki zaradi elementov, značilnih za njihove osebne okoliščine, niso posamično prizadete, sodna praksa Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) v zvezi s členom 4(1), prvi in drugi stavek, točka 3, AsylG, s katerim je prenesen člen 15(c) Direktive 2011/95 v povezavi s členom 2(f) te direktive, pomembno razlikuje od sodne prakse, ki temelji na celoviti presoji specifičnih okoliščin vsakega posameznega primera, ki jo opravijo sodišča drugih držav članic in Evropsko sodišče za človekove pravice.

17 Po mnenju Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) se za ugotovitev resne in individualne grožnje nujno zahteva kvantitativna ocena „tveganja smrti ali poškodbe“, ki je izraženo z razmerjem med številom žrtev na zadevnem območju in skupnim številom prebivalcev na tem območju, pri čemer mora dobljeni rezultat obvezno doseči neko minimalno raven. Če ta raven ni dosežena, ni potrebna nobena dodatna ocena intenzivnosti tveganja in niti celovita presoja posebnih okoliščin primera ne more voditi do ugotovitve obstoja resne in individualne grožnje.

18 Predložitveno sodišče glede položaja CF in DN navaja, da se ni prepričalo, da sta ti osebi zaradi svojih osebnih okoliščin posamično prizadeti zaradi nasilja, ki vlada v provinci Nangarhar. Vendar ob upoštevanju splošnih varnostnih razmer v tej provinci in zlasti dejstva, da v regiji potekajo boji med različnimi zelo razdrobljenimi stranmi, udeleženimi v spopadu (vključno s terorističnimi skupinami), ki so tesno povezane s civilnim prebivalstvom, in da nobena stran ne more učinkovito nadzirati regije ali zaščititi civilnega prebivalstva, ki je žrtev upornikov in vladnih sil, meni, da bi bila CF in DN, če bi se tja vrnila, že zaradi svoje navzočnosti soočena z utemeljenim tveganjem, da bosta zaradi vsesplošnega nasilja, ki je posledica spopada, utrpela resno in individualno grožnjo. Poleg tega, ob upoštevanju njunega posebej ranljivega profila, če bi se CF in DN morala vrniti v Afganistan, prav tako ne bi imela sprejemljive možnosti zatočišča znotraj države, saj bi bilo na splošno nerazumno, da se nastanita v drugih upoštevnih krajih (kot so Kabul, Herat in Mazar-i-Šarif).

19 Predložitveno sodišče tako meni, da če se opravi celovita presoja tudi drugih okoliščin, ki povzročajo tveganje, bi bilo treba stopnjo nasilja, ki vlada v provinci Nangarhar, šteti za tako visoko, da bi bili tožeči stranki iz postopkov v glavni stvari, ki nimata dostopa do notranje zaščite, že zaradi navzočnosti na zadevnem ozemlju resno ogroženi. Če pa je za obstoj resne in individualne grožnje odločilno število civilnih žrtev, bi bilo treba prošnji navedenih tožečih strank iz postopkov v glavni stvari za priznanje subsidiarne zaščite zavrniti.

20 V teh okoliščinah je Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (višje upravno sodišče dežele Baden-Württemberg) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali člen 15(c) in člen 2(f) Direktive 2011/95 nasprotujeta razlagi in uporabi nacionalne določbe, v skladu s katero lahko resna in individualna grožnja življenju ali telesni celovitosti civilista zaradi vsesplošnega nasilja v situacijah oboroženega spopada (v smislu, da bi za civilista že zaradi navzočnosti na zadevnem območju obstajalo utemeljeno tveganje, da bo izpostavljen taki grožnji) v primerih, v katerih ta oseba zaradi elementov, ki so značilni za njen osebni položaj, ni posamično prizadeta, obstaja samo, če je bilo že ugotovljeno minimalno število civilnih žrtev (mrtvih in ranjenih)?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: ali je treba presojo, ali bo nastopila taka grožnja, opraviti ob celovitem upoštevanju vseh okoliščin posameznega primera? Če je odgovor nikalen: katere druge zahteve za to presojo so določene v pravu Unije?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

21 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 15(c) Direktive 2011/95 razlagati tako, da nasprotuje razlagi nacionalne ureditve, v skladu s katero za ugotovitev obstoja resne in individualne grožnje življenju ali telesni celovitosti civilista zaradi „vsesplošnega nasilja v situacijah oboroženega spopada“ v smislu te določbe v primeru, v katerem ta civilist zaradi elementov, ki so značilni za njegove osebne okoliščine, ni posamično prizadet, velja pogoj, da je razmerje med številom žrtev na zadevnem območju in skupnim številom prebivalcev na tem območju doseglo določen prag.

22 Za odgovor na to vprašanje je treba spomniti, da je namen Direktive 2011/95, sprejete zlasti na podlagi člena 78(2)(b) PDEU, med drugim vzpostaviti enoten sistem subsidiarne zaščite. Glede tega je iz uvodne izjave 12 te direktive razvidno, da je eden od njenih glavnih ciljev zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito (glej sodbo z dne 23. maja 2019, Bilali, C-720/17, EU:C:2019:448, točka 35 in navedena sodna praksa).

23 V zvezi s tem iz člena 18 Direktive 2011/95 v povezavi z opredelitvijo pojmov „oseba, upravičena do subsidiarne zaščite“ iz člena 2(f) te direktive in „status subsidiarne zaščite“ iz člena 2(g) navedene direktive izhaja, da je treba status subsidiarne zaščite iz te direktive načeloma priznati državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, za katero obstaja utemeljeno tveganje, da bo v primeru vrnitve v izvorno državo ali v državo običajnega prebivališča utrpela resno škodo v smislu člena 15 navedene direktive (glej sodbo z dne 23. maja 2019, Bilali, C-720/17, EU:C:2019:448, točka 36 in navedena sodna praksa).

24 Prav tako je treba spomniti, da je Direktiva 2011/95 – kot je generalni pravobranilec navedel v točki 16 sklepnih predlogov – razveljavila in nadomestila Direktivo Sveta št. 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali apatridi, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 96) z učinkom od 21. decembra 2013 in da s to spremembo pravila nista bila v ničemer spremenjena pravna ureditev glede priznanja subsidiarne zaščite niti oštevilčenje upoštevnih določb. Torej je besedilo člena 15(c) Direktive 2011/95 popolnoma enako besedilu člena 15(c) Direktive 2004/83, tako da je sodna praksa, ki se nanaša na drugonavedeno določbo, upoštevna za razlago prvonavedene (glej v tem smislu sodbo z dne 13. januarja 2021, Bundesrepublik Deutschland (Status begunca osebe brez državljanstva palestinskega rodu), C-507/19, EU:C:2021:3, točka 37).

25 Člen 15 Direktive 2011/95 določa tri vrste „resne škode“, na podlagi katere se osebi, ki jo utrpi, prizna subsidiarna zaščita. Glede razlogov iz točke (a), to je „smrtna kazen ali usmrtitev“, in iz točke (b), to je nevarnost „mučenja ali nečloveškega ravnanja“, ta „resna škoda“ zajema položaje, v katerih je prosilec za subsidiarno zaščito posebej izpostavljen tveganju nastanka posebne škode (sodba z dne 17. februarja 2009, Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94, točka 32).

26 Nasprotno – kot je pojasnilo Sodišče – škoda, opredeljena v členu 15(c) te direktive, ki jo predstavlja „resna in individualna grožnja življenju ali telesni celovitosti“ prosilca, zajema tveganje nastanka „bolj splošne“ škode od tiste iz točk (a) in (b) istega člena. Tako je širše opredeljena „grožnja življenju ali telesni celovitosti“ civilista kot pa določeno nasilje. Poleg tega je ta grožnja del splošnih razmer

oboroženega spopada, zaradi katerega pride do „vsesplošnega nasilja“, kar pomeni, da lahko vpliva na osebe ne glede na njihove osebne okoliščine (sodba z dne 17. februarja 2009, Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94, točki 33 in 34).

27 Povedano drugače in kot je generalni pravobranilec navedel v točki 20 sklepnih predlogov, pogoj za ugotovitev obstoja „resne in individualne grožnje“ v smislu člena 15(c) Direktive 2011/95 ni, da prosilec za subsidiarno zaščito predloži dokaz, da je zaradi elementov, ki so značilni za njegove osebne okoliščine, posamično prizadet.

28 V tem okviru je treba namreč izraz „individualno“ razumeti tako, da zajema napade, usmerjene zoper civiliste ne glede na njihovo identiteto, kadar stopnja vsesplošnega nasilja, ki je značilno za potekajoč oboroženi spopad, po presoji pristojnih nacionalnih organov, ki so zaprošeni za subsidiarno zaščito, ali po presoji sodišč države članice, ki se jim predloži odločba o zavrnitvi te prošnje, doseže tako visoko stopnjo, da obstajajo utemeljeni razlogi za prepričanje, da bi se civilist, če bi se vrnil v zadevno državo ali, odvisno od primera, v zadevno pokrajino, samo zaradi navzočnosti na tem ozemlju soočil z utemeljenim tveganjem, da utrpi resno škodo, kot je opredeljena v členu 15(c) navedene direktive (sodba z dne 17. februarja 2009, Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94, točka 35).

29 V obravnavanem primeru, kot je bilo navedeno v točki 18 te sodbe, predložitveno sodišče ni bilo prepričano, da sta tožeči stranki iz postopkov v glavni stvari zaradi svojih osebnih okoliščin posamično prizadeti zaradi nasilja, ki vlada v provinci Nangarhar. Nasprotno pa meni, da bi se ob upoštevanju splošnih varnostnih razmer v tej provinci navedeni tožeči stranki iz postopkov v glavni stvari, če bi se tja vrnili, samo zaradi svoje navzočnosti soočili z utemeljenim tveganjem, da utrpita resno in individualno grožnjo zaradi vsesplošnega nasilja, ki je posledica spopada.

30 Vendar kot je bilo opozorjeno tudi v točki 17 te sodbe, se v skladu s sodno prakso Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) za ugotovitev take resne in individualne grožnje nujno zahteva kvantitativna ocena „tveganja smrti ali poškodbe“, ki je izraženo z razmerjem med številom žrtev na zadevnem območju in skupnim številom prebivalcev na tem območju, to razmerje pa mora obvezno doseči neko minimalno raven. Če ta minimalna raven ni dosežena, se ne opravi nobena celovita presoja posebnih okoliščin obravnavanega primera.

31 Vendar je treba glede tega ugotoviti, na eni strani, da se merilo, ki ga je uporabilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) in v skladu s katerim se za ugotovitev obstoja „resne in individualne grožnje“ v smislu člena 15(c) Direktive 2011/95 zahteva, da število že ugotovljenih žrtev glede na celotno prebivalstvo v zadevni regiji doseže določen prag, res lahko šteje za upoštevno pri ugotavljanju obstoja take grožnje.

32 Velik delež dejanskih žrtev nasilja, ki so ga strani, udeležene v spopadu, izvedle zoper življenje ali telesno integriteto civilistov v tej regiji, v skupnem številu civilistov, ki živijo v zadevni regiji, lahko vodi do sklepa, da bi lahko v prihodnosti v navedeni regiji prišlo do drugih civilnih žrtev. Taka ugotovitev bi tako omogočala ugotovitev obstoja resne grožnje iz člena 15(c) Direktive 2011/95.

33 Vendar je treba navesti, na drugi strani, da ta ugotovitev ne more biti edino odločilno merilo za ugotovitev obstoja „resne in individualne grožnje“ v smislu člena 15(c) Direktive 2011/95. Zlasti zgolj neobstoj take ugotovitve ne more zadoščati, da se sistematično in v vseh okoliščinah izključi obstoj tveganja za tako grožnjo v smislu te določbe in da je zato posledica tega samodejna izključitev subsidiarne zaščite brez izjeme.

34 Tak pristop bi bil namreč, na prvem mestu, v nasprotju s cilji Direktive 2011/95, ki je zagotoviti subsidiarno zaščito vsaki osebi, ki potrebuje tako zaščito. Natančneje, kot je razvidno iz uvodnih izjav 6 in 12 te direktive, je njen glavni cilj med drugim zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito, tako da se jim zagotovi ustrezen status.

35 Sistematična uporaba enega samega količinskega merila s strani pristojnih organov države članice – katerega zanesljivost je ob upoštevanju konkretnih težav pri odkrivanju objektivnih in neodvisnih virov informacij blizu oboroženih spopadov lahko negotova – kot je minimalno število ranjenih ali mrtvih civilnih žrtev, za zavrnitev priznanja subsidiarne zaščite lahko pripelje do tega, da nacionalni organi zavrnejo priznanje mednarodne zaščite, s čimer kršijo obveznost držav članic, da opredelijo osebe, ki resnično potrebujejo to subsidiarno zaščito.

36 Na drugem mestu, s tako razlago bi bili lahko prosilci za mednarodno zaščito spodbujeni, da se vrnejo v države članice, ki ne uporabljajo merila določenega pragu že ugotovljenih žrtev ali glede tega uporabljajo nižji prag, s čimer bi se spodbujala praksa *forum shopping*, katere namen je izogniti se pravilom, uvedenim z Direktivo 2011/95. Vendar je treba opozoriti, da bi moralo v skladu z uvodno izjavo 13 te direktive približevanje pravil o priznavanju in vsebini statusa begunca in statusa subsidiarne zaščite med drugim prispevati k „omejevanju sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito med državami članicami“ v primerih, v katerih takšno gibanje povzročajo le razlike med pravnimi okviri držav članic.

37 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 15(c) Direktive 2011/95 razlagati tako, da nasprotuje razlagi nacionalne ureditve, v skladu s katero za ugotovitev obstoja resne in individualne grožnje življenju ali telesni celovitosti civilista zaradi „vsesplošnega nasilja v situacijah oboroženega spopada“ v smislu te določbe v primeru, v katerem ta civilist zaradi elementov, ki so značilni za njegove osebne okoliščine, ni posamično prizadet, velja pogoj, da je razmerje med številom žrtev na zadevnem območju in skupnim številom prebivalcev na tem območju doseglo določen prag.

Drugo vprašanje

38 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 15(c) Direktive 2011/95 razlagati tako, da se za ugotovitev obstoja „resne in individualne grožnje“ v smislu te določbe zahteva celovito upoštevanje vseh okoliščin obravnavanega primera, in če ni tako, katere druge zahteve morajo biti za to izpolnjene.

39 Za odgovor na to vprašanje je treba najprej ugotoviti, kot je v bistvu navedel generalni pravobranilec v točki 56 sklepnih predlogov, da je treba pojem „resna in individualna grožnja“ življenju ali telesni celovitosti prosilca za subsidiarno zaščito v smislu člena 15(c) Direktive 2011/95 razlagati široko.

40 Tako se za ugotovitev obstoja „resne in individualne grožnje“ v smislu člena 15(c) Direktive 2011/95 zahteva celovito upoštevanje vseh upoštevnih okoliščin obravnavanega primera, zlasti okoliščin, ki so značilne za razmere v izvorni državi prosilca.

41 Glede prošnje za mednarodno zaščito, vložene na podlagi člena 15(c) Direktive 2011/95, namreč – čeprav v tej prošnji niso navedeni elementi, značilni za položaj prosilca – iz člena 4(3) te direktive izhaja, da je treba tako prošnjo presojati posamično, pri čemer je treba upoštevati številne elemente.

42 Med temi elementi so v skladu s členom 4(3)(a) te direktive med drugim „vsa ustrezna dejstva, ki se nanašajo na izvorno državo v času, ko se sprejme odločitev o prošnji“.

43 Natančneje, kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točkah 56 in 59 sklepnih predlogov, prav tako je mogoče upoštevati med drugim intenzivnost oboroženih spopadov, stopnjo organiziranosti udeleženih oboroženih sil ali trajanje spopadov kot elementov, ki jih je treba upoštevati pri presoji utemeljenega tveganja resne škode v smislu člena 15(c) Direktive 2011/95 (glej v tem smislu sodbo z dne 30. januarja 2014, Diakité, C-285/12, EU:C:2014:39, točka 35), ter druge elemente, kot so

geografski obseg razmer vsesplošnega nasilja, dejanski namembni kraj v primeru morebitne vrnitve prosilca v zadevno državo ali regijo in morebitna namerna agresija zoper civiliste, ki jo izvajajo vojskujoče se strani.

44 Iz tega sledi, da je sistematična uporaba merila, kot je minimalno število ranjenih ali mrtvih civilnih žrtev, s strani pristojnih organov države članice za določitev stopnje intenzivnosti oboroženega spopada, ne da bi se preučile vse upoštevne okoliščine, ki so značilne za razmere v izvorni državi prosilca za subsidiarno zaščito, v nasprotju z določbami Direktive 2011/95, ker lahko pripelje do tega, da ti organi zavrnejo priznanje te zaščite, kar je v nasprotju z obveznostjo držav članic, da opredelijo osebe, ki resnično potrebujejo navedeno zaščito.

45 Ob upoštevanju zgoraj navedenih preudarkov je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 15(c) Direktive 2011/95 razlagati tako, da se za ugotovitev obstoja „resne in individualne grožnje“ v smislu te določbe zahteva celovito upoštevanje vseh okoliščin obravnavanega primera, zlasti okoliščin, ki so značilne za razmere v izvorni državi prosilca.

Stroški

46 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Člen 15(c) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite je treba razlagati tako, da nasprotuje razlagi nacionalne ureditve, v skladu s katero za ugotovitev obstoja resne in individualne grožnje življenju ali telesni celovitosti civilista zaradi „vsesplošnega nasilja v situacijah oboroženega spopada“ v smislu te določbe v primeru, v katerem ta civilist zaradi elementov, ki so značilni za njegove osebne okoliščine, ni posamično prizadet, velja pogoj, da je razmerje med številom žrtev na zadevnem območju in skupnim številom prebivalcev na tem območju doseglo določen prag.**

2. **Člen 15(c) Direktive 2011/95 je treba razlagati tako, da se za ugotovitev obstoja „resne in individualne grožnje“ v smislu te določbe zahteva celovito upoštevanje vseh okoliščin obravnavanega primera, zlasti okoliščin, ki so značilne za razmere v izvorni državi prosilca.**

Podpisi